

jejichž socha byla v Praze odstraněna, tím první^m je Radecký. V Praze nám tedy zbyla akorát socha maršála

Koněva)

Vítězného února - Sokolská (V ulici Fügnerův dům, první tělocvična Sokola praž. postavená r. 1864)

O ženách - krátká úvaha pražského básníka Přemysla Sýkory

Poslední dobou se mně ve společnosti stává, že na má slova zareaguje jen nějaká pubertální dívka. Ostatní jen unaveně zafuní a věru, není proč se divit. Ve snu by mě to tedy nenapadlo. Vždy jsem si myslel, že hovořím jen k mužům a přitom? Člověk, který od mala komunikuje s pralesním duchem dravosti, ctižádosti a egoismu? Co jsou vlastně muži?

Pak je tu ale někde v pozadí chimérická bytost, která je ovšem rodu ženského a která má snad příděch ironie? A je v pozadí? Někdy, když potkám na ulici patnáctileté děvče, mám chuť padnout na kolena a zvolat - co poroučíte má paní! Pak to ve mně vítězně zarve postojem silnějšiho s divoškou choutkou uříznout si většinou obrazně kus poraženého. To rozhodně není to nejlepší. Odvěké spoluvězení duchovní jemnosti a tupé hrabosti. Často se mi zdá o panně, etiopské princezně přikované na útesu nad vlnami Středozevního moře. Je hvězdná noc a moře je klidné, zlověstně hučí, láskyplné, zbožňující ale přitom ve své zbožnosti bázlivé. Mé vlny omývají, obetřikují patu skály a kolem panny je bílé světlo. Zdálo by se to jako věčnost, ale nakonec vždy přijdou ti vousatí pitomci, aby ji osvobodili. Světlo pohasíná a moře se stahuje, je teď vypouklé k Měsíci a dost to bolí. Je to kruh a zatím není v mých silách jej rozetnout. Ovšem nestěžuji si, nic tím nekončí. Příjemně omámený hovořím se svou melancholií a vzpomínky a čekání jsou mi ti nejmilejší společníci.

(27.7.1987)

Edvard Novák: SLABOCH

Ten kraj byl tvrdý a nehostinný. Hnědé skály, rudý prach, osamělé slunce a vysoušající vítr. Sem tam v pustině roztroušeným usedlostem se sotva dařilo přežít. Proč zde ti lidé vůbec žili? Co je zde držele? Ale právě v těchto rudých, lepotných dnech se naplňovala podivuhodná mystéria života.

Bylo to přesně před dvěma lety, ce jel nakupovat do městečka a už se nevrátil. Nyní se vracel a věděl, že na statku hospodaří Bill Kesson. Uvázal koně a opatrně se blížil ke stavění. Vtrhl dovnitř s vytasenou pistolí. Bill Kesson a žena navrátilcova seděli za stolem a právě jedli. Překvapeně vzhledli a hned se opět sklonili nad svými talíři. Rozstříhali dřeň stojící na stole mezi nimi.

"Hej, slehové, pán domu přišel!" zvolal, pistolí je zahnal ke stěně a sám si sedl k načatému obědu. Pustil se do jídla a žral jak zvíře, dva dny už neměl nic v hubě. Vycítil, že Bill Kesson má někde po ruce pistolí a každou chvíli že vystřelí. Kesson poznal, že to vycítil. Už jedl, ale už nejedl. Kesson stál, ale už nestál. Radu rychlejší, říkal si muž. Asi bude rychlejší, říkal si Kesson. Zarachotily výstřely. Nezasvěcenému by se mohlo zdát, že byl jediný, ale Kessonův výstřel padl přece jen jako druhý v pořadí, a to znamenalo jeho smrt. Už dojedl a nervózně sebou škubl. Přelétl pohledem po místnosti a zadíval se na svou ženu. Vstal a vrávoravě vyšel ze dveří. Kde nechal koně? Rychle, musí pryč. Strhla ze zdi pušku a opřela si ji o rám dveří. Ucítil, že na něj míří a instinktivně vtáhl hlavu mezi ramena. Pojede na jih, podívá se opět k Veliké řece. Mívala se na něj okra mřížko - Khabělec, bíbec, kam si myslí, že půjde? Myslí si, že tomu uteče, že to bude věčně oddalovat? Cha, samotář, musí pořád dál, plašit stáda, aby se nebál sám sebe.

Stiskla spenš. Něco ho udeřilo do zad a podlomilo nohy. Padl obličejem do červeného prachu. Už se ohvěl a tiše ržál cítě pánova krev. Pohybila je vedle sebe. K hlavám jim sathoukla prosté kříže.

Se znamením kříže

Šimon z Montfortu byl na pokraji zkázy. Páni rytíři ze severu ho opustili. Řekl bych naštěstí, co s krysami. Stejně vytáhli do boje jen kvůli odpuštění dluhů a jiným výhodám. Šimonovi zbylo jen pár lidí proti velké síle katharských hradních pánů.

Rozhodl se oblehnout Termes, velkolepou pevnost na vrcholu horz oddělenou od okolí hlubokými propastmi. Byl tam uhnížděn starý Raymond III. Naplnil termeské sýpky obilím a cisterny vodou a ve sklepě měl vína, že by vydržel na tři měsíce. Posílil posádku na dvacet rytířů a pětset katalánských pěšáků, pověstných bojovníků. Ta slepice na hradě se cítila úplně bezpečně, mnila si ruce a vysmívala se Pánu Bohu, protože kurník byl pevný, dobře stavěný. Ale to se ten prašivec nemálo přepočítal. Právě že to byl jen kurník. Třicet let se prý v termeské hradní kapli nesloužila mše.

K pevnosti se ubíral těžký konvoj. Na přepravu jediného katapultu jsme potřebovali třicet kár. Byl s námi skvělý mistr, pařížský arcijáhen Vilém. Ale už dva měsíce se snažil, aby hradby pobořil, všechna snaha však byla dosud marná.

Obrovské katapulty vrhaly až metrakové střely, které se však o pevné hradby tříštily a co nabouraly, to stačil Raymond opravit. Z vysokých dřevěných věží jsme se snažili znepříjemňovat život obránců na cimbuří. Kuše na lafetách vrhaly střely až několik metrů dlouhé, které dokázaly proletět pěti obrněnými rytíři naráz! Hrůza nahánějící zbraně. Oni nám pak opláceli trámy a pěknými balvany a několik z nás tak zcela přelámaly. Ale jinak to bylo jen hraní nervů - buď dřív povolí hradby a my se budem moci dostat dovnitř a nebo se kvůli nedostatečnému zásobování budeme muset vzdát obléhání.

Kus od tábora jsme navrhli z mršín hromadu a když se těla začala hýbat červy a šířit kolem sebe nesnesitelný zápach, shrnovali jsme je do pláten a dobře mířené je posílali přes hradby pro zpestření jídelníčku těm mrchožroutům. Zachvíli byla celá pevnost plná nečistoty a páchlo to z ní opravdu děsivě. Bylo to skutečné ďáblové hnízdo. Kdykoliv

se mi chtělo ulehčit, nenechal jsem si nikdy ujít chodit pod hradby vystřekovat na tu ďáblovu chamraď zadek. Chechtali se jak pomínutí. Křičeli jsme na sebe a nadávali si vskutku šťavnatě. Jednou mě z hradeb jeden z nich trefil tak dovedně, že jsem se posadil do vlastního lejna. Bůh tomu nechtěl, aby mi kámen urazil hlavu, rozdrtil mi pouze rameno, a to ještě pravé - od mala mám levou ruku šikvnější. Ti nahoře se mohli smíchy potřhat, já jsem však věděl své - různé morové nákazy tam nahoře dělaly své.

Nakonec ten prašivec, Raymond, poslal za Šimonem posly. Už několik měsíců nepršelo, cisterny v pevnosti byly prázdné, a tak jim nic nezbyvalo, nechtěli-li pohcípat žízni. Raymond nabídl Šimnovi, že mu Termes podstoupí pod podmínkou, že mu pevnost o příštích velikonocích vrátí a že mu ostatní území zůstanou ponechána. Byla to nehoráznost a měl jsem chuť ty drzé parlamentáře poslat zpět s výsměchem. Ale Šimon byl v úzkých. Byli jsme v nepřátelském kraji, zásobování vážlo a navíc odešli se svými vojáky biskupové z Chartes a z Beauvais a hrabata z Dreu a z Ponthieu. Marnosti lidská, proč sem vůbec chodili? Proč raději nezůstali doma a říkali si svá možná, uvidíme? Ať si chodí po svých cestách, jejich potomci jim za to budou možná vděční.

Šimon tedy tu hanebnost přijal. Zítra mu Raymond hrad odevzdá. Ale ti prašivci, dobře se ukázali. Večer zahřmělo, přišla bouřka a po celou noc se hrnuly shůry přivaly vody. Když na úsvitu došel Vít z Lévisu k hlavní bráně hradu vyzvat Raymonda, aby hrad vydal, z ochozů mu odpověděly jen urážky, čuňata, měli zase vody dost.

Smáli se jak opilí a z hradeb volali, že Bůh stojí při nich a ne při nás, ale Bůh nikdy nestojí při bezbožných. Bylo to velké zadostiučinění. Měl jsem velikou radost. Děkoval jsem Bohu. Křivopřísežníci. Porušili slib! Ježíš Kristus stál při nás! Byl jsem rozechvělý. Osud těch prašivců byl zpečetěn.

Bylo nás málo, abychom udrželi přísnou blokádu, avšak najednou se dole v údolí zavlínil dlouhý zástup lotrinských křižáků. Přišli nahradit ty psy, kteří se utekli domu ke svému hříšnému majetku. První věta

Zpečetěné listiny osudu termeských se stala skutkem. Raymond svou šanci promeškal. Aspoň bude mít před námi žijícími tu výhodu, že jeho duši už nezmámí pokušení.

Obléhání počalo znovu. Druhá věta listiny se naplnila. V prázdných hradních cisternách se usadily krysy a po průtržích mračen se tam pak utopily. Těm prašivcům ta morová voda asi náramně zachutnala. Nalívali se jí, div jim břichy nepraskly. Různé nákazy na ně uhodily, sotva se dokázaly dovléci ke střílnám hodit nám na hlavu balvan nebo prohnat kruhový dobře mířenou střelou.

Jednoho rána nastoupila obsluha k obléhacím strojům a i my jsme se začali chystat k hradbám. Nikdy jsem neopomněl před dnem řádně se nasnídat, i když se mohlo stát, že mi nějaká rána otevře břich a všechno přijde vniveč.

Pevnost však byla podivně mrtvá. Postupovali jsme k hradbám, byli jsme stále blíž a nahore se stále nic nedělo. V měiku jsme byli křehká na hradbách a - hrad byl prázdný. Zdvihl se radostný pokřik. V pevnosti zůstaly jen ženy. Šimon je vzal pod svou ochranu. Bylo jasné, že ti jezevci unikli nějakou podzemní chodbou a že nemohou být daleko. Ihned jsme vyrazili do okolí a po chvíli začali objevovat první uprchlíky. Jednoho takového jsem našel ukrývajícího se v houští. Byl to sám Raymond III., pán z Termes osobně. Šimon ho správně ušetřil a dal ho uvěznit do věže v Carcassonu. Nebe mu bylo milostivo. Pobyl ve vězení tři léta, když usmířen a v pokoji umřel.

Když padlo Termes, počal se všecken odpor hroutit. Dokonce i sám Petr Roger z Cabaretu, který přísahal, že se nikdy nevzdá a vytrvá až dokonce, dal najednou otevřít dveře vězení, kde držel v zajetí Boucharda z Marly, vlastního bratrance krásné Alix z Montfortu, ženy Šimonovi. Nabídl mu vonnou koupel, dal mu ostříhat vlasy i vousy, daroval mu krásné oblečení a hnědáka a pak mu zcela bez výhrad odevzdal svou osobu i svůj hrad. Bylo mně z toho divně. Takový svět přece není, tak se přece neprojevuje podvod a klam. Něvěďděl jsem, jak se chovat a co dělat. Když je člověk slabý, potupou a příkořím ho častují a když získá moc, ti samí se před ním pokloní. Celou noc jsem strávil v kapli a modlil se k Pan-

ně Marii. Proč nám Bůh déprává taková vítězství? Nám nehodným, bídným, špatným slouhům? Ach, co se ptáš, blázne, počkej a uvidíš.

Příští den jsem sdělil Šimonovi, že odcházím. Ten šlechtitný Šimon poznal pravý důvod mého odchodu, i když jsem mu řekl, že má úloha zde je již skončena a že musím také dohlédnout na pořádek ve svých statcích. Vždyť on sám váhal, jestli se má chopit Kříže do boje proti katarům. Moc dobře znal špinu a faleš světa. Když před lety poštval benátský dóže křížáky, aby pro něj obsadili Zadarž držený Uherským králem, on, Šimon, se nebál nevůle větších pánů a odmítl se boje proti křesťanům zúčastnit. Za tu krátkou dobu, co jsme spolu prožili, mi velmi přilnul k srdci. Nikdy nezapomenu, jak pod Castelarem on jediný vyrazil z houfu váhajících, proběhl deštěm na něj svrhovaných kamenů a střel, uchoopil raněného rytíře ležícího pod hradbami a tou samou cestou se i s ním vrátil zpět.

Dlouze jsme se objali a když jsem přestupoval prách jeho domu, stály mi v očích slzy a v srdci jsem měl hořkost. Když jedni začnou jednat - proti obecné zvyklosti? Kdyby Šimon po všech vítězstvích odevzdal všechna svá panství, všechnu moc tomu kacíři a stal se poustevníkem? Co je to, když je radost z moci, bohatství a množství nepřátel? Když to posiluje na duchu? Je snad člověk raději ve společnosti anti-krista? Vidí snad raději zlotřilost, pokrytectví a pochlebování než lásku a milosrdenství? Je to ~~pakrytství~~ nepravost v nás? Dábel nám zaslepil oči. Bojím se milosrdenství, mám z něj strach do kouta zahnaného zvířete. Tak málo šlechtitná duše, ve všech koutech skrývá divé zvíře. Jak málo má člověk blízko k Bohu. Co je mi vlastně po nějakých katarrech? Ať nešahají na Kristovu víru a obětují si Slunci. Ať se páří s vlastním dáblem, nejsem přeci dobrodinec, abych jim to vyvracel. Šel jsem jen, abych nezradil Krista, protože spousta jich nešlo a spousta jich šlo kvůli třpytu kovu a různým kejklům. Šel jsem, protože když jsou misky vah nepravosti vyrovnány a věřte mi, to jsou vždycky, je lepší jít než shnit ve své vlastní díře, svým vlastním dechem, svým vlastním masem.

A přece to tím neskončilo, i když jsem byl již pevně rozhodnut. Co zvrátilo mé rozhodnutí, bylo obyčejné pokrytectví vazalských hradních pánů, kteří se proti Šimonovi znovu obrátili, ale hlavně, nouze přátel. Byla to ještě spleť historie a dlouhé by bylo vypravování o korouhvičkách točících se podle toho, odkud vane vítr, o pletichách za zády, o pomluvách u papeže, ale koho by to zajímalo a kdo by měl chuť se v tom hrabatí.

Stáli jsme před Toulouse mnoho dní a ne a ne jej dobýt. Zajaté vojáky jsme již pobíjeli, protože jsme je neměli čím živit. Ti ve městě se ovšem bavili jinak. Jakmile chytli někoho z našich, přivázali mu na krk košík a vodili ho ulicemi, zatímco lidé dávali do košíku peníze pro ty, kteří ho zajali. Pak mu vypíchli oči a přivázali ke koňské ohánce. Nakonec ho zahrabali po zmrzačenou hlavu do země a střefovali se do něj kameny či šípy. Někdy křížáka rozřezali a házeli nám ho po kusech přes hradby. To jsme ho pak skládali, aby měl do hrobu jakžtakž všechny části. Bylo to od nich ničemné a nedůstojné takle nakládat s těly mrtvých.

Jednoho dne jsme sestrojili obrovskou kočku k podkopání hradeb. Už byla těsně u hradební zdi, když na nás Toulousané podnikli prudký výpad, aby ji zničili. Poslové honem sháněli Šimona. Našli ho v hradní kapli ve chvíli, kdy mše právě započala. Šimon tehdy odpověděl: "Nech mě ať napřed vyslechnu božská mystéria a popatřím na svátost svého spasení." Byli jsme zle tlačeni a za Šimonem byl vyslán druhý posel. On se však nehnul ani nyní. Čekal, až kněz pozvedne hostii, teprve pak vstal, opásal se mečem a pronesl slova, která byla jeho poslední: "Pojď^e a zemřeš, jestli to musí být, pro toho, který ráčil zemřít pro nás."

Postavil se v čelo naší strašné obrněné jízdy. Toulousané byli vrženi zpět do příkppů. Pod hradbami jsme se však museli zastavit, tak hustě tam padaly kameny a šípy. Šimonův bratr Vít tam však zůstal déle a teď pod ním padl kůň a Vít s ním. Šimon vyrazil kupředu, sestoupil s koně a chystal se, že se k bratrovy skloní, když v tom ho do hlavy

zasáhl obrovský kámen, prorazil mu přilbu a roztříštil lebku. Šimon padl jako když bouře sklátí dub a zemřel bez jediného výkřiku.

Svatý, svatý, přesvatý Šimone z Montfortu jenž zapomenut odpočíváš v kostele převorství v Grandes-Bruyères blízko Montfortu-l'Amaury, z kterého je nyní stodola. Já, nehodný a malý, bohužel nyní žijící, zdravím Tě přes nesouměřitelnost věků ale i tak mám radost.

(Se znamením kříže, pro PP upravil redaktor
PP Jan Středa)

XX
kritika

Petr Placák - ANGELIKA stálý dopisovatel PP

Po tolika letech! Tak jsem ji opět uviděl a byl docela potěšen. Dostavila se touha opět ji mít, sevřít ji v náručí. Útlé dívčí tělo se zadkem, který by mohl být i o něco větší, s prsy mladé mámy a s jemným, smyslným knírkem. Můj typ. Potvora mnoha ženskými mastny mazaná. Nepříliš, přirozeně, pěkně inteligentní. Pejrak, docela sympatický, v životě přiměřeně střízlivý. Nežártil jsem na něho. V poklidu ji dostal, ale já bych to dokázal asi dřív. Ovšem, on nikam nepospíchal. Ženě se ukáže, že není nejpřednější. Že tady jsou jiné důležitější věci, psi, poddaní, panství atd. Se vzrůstající nenávisť k němu zaujímá on v jejím nitru stále víc místa, stále víc času. Myslí na něho, je zoufalá, miluje ho a ještě víc ho za to nenávidí, nemůže bez něj být. Mladík, zapomněl jsem jeho jméno, ten podkoní či co, jenž měl na začátku románku s Angelikou, naštěstí pro něho zastřelen příslušníkem policie. Kvůli nějaké hloupé huse by klidně zradil své soudruhy ze svobodné tlupy městského podzemí. Nebyl skutečným vůdcem tlupy, neměl s ní vůbec nic společného. Kdybych byl členem spolku, zabil bych ho. Neinteligentní, senilní milenec. Kardinál, rozumná docela příjemná postava. Exblbý jezuita, nesmyslná postava. Sám by musel být jako ďáblově lejno upálen. Bratranec Angeliky a její budoucí manžel nemálo rozsvěcel mou zuřivost. Silácké kousky blbosti napuštěné hlavy. Básník Špína, nevím, co si o něm myslet. Asi dost naivní, ale nežártil jsem na něho. Námořníci na lodích příjemní. Někdo se nebál smrti, nekřičel a neprosil,

netahal svět za uši. Sultán jistě hodně vzdělaný, ale jinak primitiv. Vladařský snaživec zálibně čuchající ke svým lejnám. Zajatý křesťan, docela sympatický, prostý člověk. Někdy trochu naivně drzý, trochu moc hlučný. Když byl předhozen lvům a oni si ho ani nevšimli, neměl prozradit sultánovi, že je předtím nakrmil k prasknutí. Nebo se aspoň, když to sultánovi říkal, neměl tvářit tak blbě vítězoslavně. Král Ludvík, blbý sviňák. Vyslanec perského šacha, sadistické, ničemné prase. Nestál by ani za meč.

(26. 7. 1987)

Eduard Novák: PŘEPADENÍ

Vedro bylo nesnesitelné. Mouchy^{mu} lezly po zádech a nepříjemně štípaly. Vztekla je odháněl. Konečně strom zapraskal a poroučel se k zemi. Nepadl přesně. Vzal vršek a posunul kmen tak, aby byl napříč cestou. Utřel si z čela pot a vyškrábal se na svah. Zapálil si cigaretu. Myslel na ty nekonečné, vyprahlé pláne plné kamení a houževnatých keřů. Už dávno se rozhodl a byl klidný. Vlastně se ani nerozhodl, přišlo to samo. Jen jestli přijede. V dále uviděl obláček prachu. Zašlápl cigaretu a pomalu slézal zpět do úvozu. Za čtvrt hodiny se ozval rachot destavníku. Natáhl si masku a stoupl si za strom. Spřežení vyjelo ze záhybu cesty a prudce na poslední chvíli zarazilo před padlým kmenem.

"Ruce vzhůru!" křikl a zalíčil. Muž na kozlíku vedle kočího pozvedl pušku, ale nestačil ani vystřelit a už letěl s prostřelenou hrudí dolu. Kočí zvedl ruce. Vše se událo ve zlomku vteřiny.

"Jste obklíčení!" řval muž za stromem, "jestli se ještě někdo o něco pokusí, rozstřílíme vás na maděru! Vyhoďte zbraně a jeden po druhém ven pracky nad hlavou! A ty dolu!" houknul na vozku. Z vozu vylétlo několik pistolí a lidé začali vystupovat. Pět mužů a jedna žena.

"Do řady a ruce nahoře!" řval muž, "jeden po druhym sundat kabáty a hodit co nejdál, před sebe! Začneš ty!" namířil na muže stojícího na levém konci řady. Muž sundal sako a hodil jej daleko před sebe. Po něm další. Třetí muž nepatrně zaváhal, bandita se napřímil. Z pod mužova saka vylétla pistole. Rány splynuly. Muž vypaěl z řady. Bandita prudce trhl pákou a zasunul do komory další náboj.

"Nehejbejte se nebo vás postřím jako krysy! Ty!" houkl lupič na muže vedle zabitého, "vem tu pistoli, za hlaveň a vedhoď jí!"

Rozkaz byl vyplněn a muž musel ještě mrtvému svléc sako a hodit jej k ostatním. Všechny kabáty byly nahromadě. Desperát prehnal zásobník těžké pětačtyřicítky stěnami destavníku. Uchopil druhý revolver a pak teprve vystoupil i s puškou zpeza stromu. Sklonil se ke kabátům. Pušku položil na zem^{hlavní} směrem k cestujícím a jednou rukou začal prohlédávat kapsy. Věci i peníze házel na jednu hromadu. Prohraboval se listinami cestujících. De očí má padla pověřovací listina šerifova pomocníka. Pomalu se zvedl a zeptal se, komu to patří.

"Tady," zachrčelo pochvíli z krku bledého muže stojícího na kraji. Ozval se výstřel a s tím slovem se mu z huby vyvalila krev. Boj byl dobojován a záken byl na tom bledě. Bandita si strhl masku.

"Dicku, vy!" vyjelo najeďnou z úst několika mužů.

"Nehejbat se!" výhruzně zavrčel bandita třímaje v rukách opět vedle revolveru i pušku.

"Dicku, co blázníte, celé město vám je v patách, vemte nohy na

ramena a ztratíte se do jiného státu! Jinak vás oprátka nemine," ozval se jeden z mužů.

"O můj krk se nestarejte, Waltře, nebo první, kdo půjde k čertu, budete vy!" zahučel Dick. "Pěkně jste se tady sešli, to jste mně udělali opravdu radost. Martin Lowden, svině zrádcovská, Jim Parker, práskačská štěnice - dvě smrdutý kůže, o kterých by někdo řek, že by potřebovali provětrat!"

"Smilování, Dicku, mám čtyry děti!" zasípal Jim Parker.

"Držte hubu, pse, nebo se nad vašimi harantama smiluju a oni mně pak budou do smrti líbat ruce, že jsem je připravil o jejich milovaného tatíčka!" zuřivě vyštěkl desperát ^a muž rázem ztichl, protože bylo nabíledni, že by další slovo už nestačil ani vyslovit.

"Áá, tajhle máme ve vší počestnosti manžele Collinsovi," obrátil se bandita k muži ve fraku a k ženě prostě ale elegantně oblečené. "Tak co, Collinsí, vy starej jezevče, snad si nejedete v tom nóbleku na svůj vlastní pohřeb? A co dělaj milovaný obrázky Washingtona? Nedělá se vám zle od žaludku bejt o pár dolárků lehčí? Ale mýlíte se, Collinsí, nemám nic proti poctivosti," zachechtal se desperát a muž zvaný Collinsem se zatřásl vztekem, ale neodvažoval se pohnout či něco říci.

Závěrečný proslov si bandita odbyl a jeho zrak spočinul na ženě, tak přece přijela. Hlavou mu prolétly večery ve městečku strávené jejím pozorováním. Ani nevěděl, proč se na ni tenkrát zahleděl a ona se pak na něj usmála. Jí bylo pětatřicet let a on byl o patnáct let mladší, mohla být jeho matkou. Do té doby byla pro něj žena jen něco, čemu se musí uctívě ustoupit z cesty. Tenkrát poprvé pocítil něco neznámého. Nebyl to ani pach krav, úmorná dřina či vzduch za letních bouří. Bylo to něco, co si ani nedovedl vysvětlit a jeho prostá duše honáka se o to ani nesnažila. Cítil bázeň a ostych a za nic na světě by nezvedl oči. Povědomě jen vyjeveně tušil, že to asi není jen z ní. S hrůzou a obdivem na ni hleděl.

Žena pozvedla ruku a sevřela na prsou malý, zlatý křížek. Vystřelil. Na hrudi jí vyskočila rudá skvrna ^{ona} a tiše padla k zemi. Muži se vrhli ke koltům a začali do mgladíka, který klidně stál, vstřelovat jeden projek-

til za druhým. Dávno už se jeho tělo nehýbalo a muži zběsile stříleli, dokud nevyprázdnili všechny zásobníky. Jim Parker se plačky vrhl k mrtvole, zuřivě do ní kopal a řval: "Ty svině, svině, já tě zabiju!" Martin Kowden se k němu přidal.

"Nechte toho!" okřikl je Collins, který mezitím odnesl tělo své ženy do dostavníku, když se jí předtím marně snažil zatlačit oči. Nyní se muži začali hádat, kdo ho zkolil první a komu případně odměna. Kdyby Collins znovu nezasáhl, došlo by jistě ke rvačce. Nakázal jim, aby naložili mrtvé. Muže přivázali na střechu, tělo paní Collinsové zůstalo v dostavníku a mladíka přivázali do zadu mezi kola, když nejdříve Parker prosazoval, aby^{ho} vlekli na laně po zemi. Collins rozdělil mužům jejich věci a mrtvých ponechal u sebe, předá je šerifovi. Odtáhli kmen z cesty a dostavník po několika minutovém zdržení pokračoval dál. Ráchocení dostavníku už doznívalo a kaluže krve paní Collinsové a mladíka se společně vsákly do půdy.

Jakoby podivná ironie osudu. Prostí a naivní hrdinové a oduševnělé bytosti odešli a zůstali jen hnusní a křásk malincí. Staré věky zašly a my se palzáme v šedivosti a nízkosti těchto dnů. A dobře tak, není to skvěle zařízeno? Není snad krásno v prázdnotě? Žiji si jak prase v žitě. On je v pekle a ona v ráji, ale není pro mě peklo rájem, když je tam ona? Peklo a ráj je jedno. Děkujem Ti, milosrdný Bože, že nás, prázdné, kruté a přiblblé naplňuješ milostí.

14.8. 1987

Přemysl Sýkora - Červený klášter

pátek 3.7. - Rychlíkem přes noc do Spišské Nové vsi. Vlak samozřejmě narvaný. Stojím na chodbičce. Naštěstí s tím počítáno a do vlaku zakoupeno červené a dvě lahvová. Stojím u otevřeného okna a vyhlížím do kraje, upíjím pivo a kouřím. Černé lesy mezi Čechy a Moravou. Ve dne pokorní potomci Velkého hvozdu, v noci pak jednolitý celek se sem tam vyklučnými místy kolem hradišť obývanými vojáky, kteří stráží cesty do země a z ní. Doba Vladislava I. krále a Jindřicha Zdíka. Benediktini ve Vilémově, němečtí rytíři v Dobrovicích, třebičští benediktini v Měříně, Lichtemburk, Veverčí. Povolávání cizinců k osídlení pustých krajů, čeští rytířští pánové. Nad lesy plul zkrvavený srpek. I přes chvilkové zachvění, kdy člověk hmatatelně pocítí děje budoucí, neměl jsem obavy ze zlého znamení. Usmířen a s pokojem hleděl jsem do kraje. Snad jen, když po obloze kmitla letnice, člověk přešlápl mírně zneklidněn objevivším se štěstím. S prastarým zákonem pak nachvílí přivírá oči a nemyslí na nic, aby je opět otevřel k radostné vyrovnanosti a pevnému ukotvení v neslyšné bitvě znepřátelených světů. Les hučel. Viděl jsem ve tmě neviditelné údolní mlhy a pak mlžné opary zalesněných pahorků barvy vody smíšené s kapkami krve, podivné svatozáře půl svatých, půl divokých mužů. Pocit pokory a nepokořitelnosti. Dopil jsem pivo a otevřel červené. Na Moravě se k mému červenému mě připojil nějaký ožralý úředník v kravatě a s koženým kuffíkem. Chvíli jsme klábosili a když mi vypil půl lahve a chtěl dopít zbytek, poslal jsem ho k čertu. Dorazil jsem lahev a mírně opojen jsem si nějakou dobu něco brumlal. Víno se vykourilo z hlavy a já pocítil únavu. V kupé se mezitím uvolnilo místo. Usedl jsem a dvě hodinky se mně něco zdálo. Už si nepamatují co, ale byl to velmi klidný a příjemný sen. Probudil jsem se už na Slovensku. Do duše mi vstoupil pocit daleké exotiky. Vystoupil jsem ve Spišské Nové vsi. Batoch jsem nechal na nádraží a vyrazil do města. Náměstí docela hezké. Gotický kostel s renesančně přestavěnou podivuhodnou věží. Podobnou jsem ještě nikdy neviděl. Posnídal jsem v mlíčných lahůdkách a vrátil se na nádraží, kde jsem potkal několik známých z Košic. Společně jsme nasedli do lokálky na Levoču, kde v podvečer začínala pouť na Mariánské hoře nad městem. Kromě nás sedělo ve voze několik babek v prostých, většinou jednobarevných krojích vpředu s černou zástěrou. Ještě dost daleko před námi na konci údolí se objevilo středověké město a nad ním vrch s kostelem. Jedna ze stařenek počala zpívat a postupně se k ní přidávaly další. Zpívaly potichu, třaslavým hlasem mariánské písně prazvláštních nápěvů a lehce se přitom ve větríku vanoucím tam otevřenými okny kývaly v rytmu. Díval jsem se z okna na přibližující se město a slzy staré jak kameny toho města

štolů. Podobnou formou klade otázky asi deset minut, pak je rafinovaně bere pozpátku.

Restaurace Magura. Jídelní lístek jak v Koruně, opět ty celoroční blafy. Člověk vyrazí do cizích krajů a zelí s vepřovým, seged, svičková, sekaná, žebírka a moravskéj pták mu jdou v patách.

Nakonec ~~xyxí~~ si dávám plněné papriky. Byly docela dobré, ale co je to platné, dobrý žrádlo pořád dokola alchimií nedělá. Pivo se dá pít. Neútná restaurace a nudné postavy rekreujících se občanů /jsou zde lázně/ mě vybídly, abych vyrazil ven a pokusil se najít hospodu normální. Je hned za rohem. Konečně příjemné prostředí, avšak lidé nemastní. Sedím sám a je dobře. Boroviček po 5.50 jsem vypil nepočítaně. Nocleh na trávníku ve vesnici. K ránu šílená kosa. Snídaně v hotelu Kráter. Spišská klobása za 7 Kč z kvalitního masa avšak bez chuti. Čaj a borovička.

Vyrazím do koupelí. Lázně pěkné se starými lázeňskými domy ve velkém parku. Krásný dokonce snad meteoritový kráter naplněný vodou. Bohužel se v něm již nesmí koupat. Kousek dál moc hezké koupaliště s ostrůvkem uprostřed, na kterém několik vzrostlých smrků. Vstup tři Kč. Příjemně málo lidí. Voda studená. Plavu v minerálce, kterou jsem si předtím zakoupil v obchodě korunu třicet za kus bez zálohy. V krámě kupuji zásoby a vyrazím do kopců směr Červený kláštor. Počítám s pochodem na dva dny, ale hned na začátku narážím na ceduli - Červený kláštor po červené značce 4 1/2 hodiny. Proklínám se, že jsem kupoval nějaké zásoby, batoh na zádech je jak balvan. V strašlivém vedru lezu do kopců. Pot ze mě lije. Chodidla mě nesnesitelně pálí plná puchýřů a ranek z kamení Mariánské hory. Za půl hodiny mám podle ukazatele být na nejvyšší hoře v okolí, Veterném vrchu. Půlhodina uplynula a červená značka mizí. Cesta se zde několikrát větví a všude kolem jsou vykácené stromy. Potkávám skupinu vysokoškoláků. Ptám se, jestli neviděli červenou. Akú červenú? těžší se a mně se zuřivostí zatmí před očima. V určitých chvílích není k ničemu daleko. Vyrazím nazdařbůh a za mnou se nese jejich volání. Míjí další půlhodina. Docházím ke dvěma dřevorubcům. Ptám se na Veternou horu. Zpočátku jim nerozumím, mluví nějakým polsko-slovenským dialektem, pak vyrozumívám, že jsem přímo pod ní. Říkají, že již několik lidí jako já, že zrubali stromy s červenou značkou a smějí se. Zuřivost narůstá. Hledím jim do tváří, které se na mě šklebí s debilní neviností. Rychle se vzdalují. Lezu prudkým svahem houštinami neudržovaného lesa. Za dvacet minut jsem na hřebenu a cesta nikde. Spouštím se na druhou stranu. Po chvíli narážím na pěšinu, po které se konečně se zpožděním půldruhé hodiny dostávám na vrchol Veterné. Shazuji batoh. Roztřesenými rukami vyndávám láhev minerální vody a hltavě piju. Včerejší borovičky jsou ještě znát. Jde to hrozně pomalu a tělo chce celý obsah paráz. Polovina mi teče po bradě, něco se dostává do

hrtanu. Topím se na vrcholu vysušené hory v pětatřiceti stupňovém vedru. Kuckám. Zbytkem v láhvi si skráním bolavá chodidla. Odpočívám a najednou vyskakují. Chytám druhý dech, celoroční městská únava padá. Beru batoh na záda a zdá se mně, že letím pěšinou nahoru dolu po hřebenu hor. Dostávám se na nějakou holinu a po levé straně se mi otevírá nádherný pohled přes lesnaté kopce Spišské Magury na hradbu skáňnatých velikánů Vysokých Tater čnějících s hrozivým klidem své vlastní síly nad zvlněnou krajinou, nad námi malými. Ucítil jsem magnetickou sílu Železných hor. Černé hradby Mordoru. Země Sedmiokého. Procitnuvší staré báje a legendy se zahýbaly jako červy na mrtvolce, když si na ni v noci posvítíte loučí. V kraji zaplály s veškerou vroucností duše posvátné ohně pohanských předků s neúnavnou houževnatostí odvracející zániky kmenů. Karavany kupců od jižního k severnímu moři. Vojáci se znamením kříže. Kláštery řeholníků v nejdlehlých místech lesů držící s neuvěřitelnou silou kývající se rameno vah, aby nepřepadlo. Pomalu se zbrklý a uvolněný útěk myšlenek zpomalil a opět jsem pocítil bolest v nohou a tíži v ramenu, ale nyní mně připadalo, že bych tak mohl jít klidně leta.

Cesta se začala pozvolna svažovat do údolí. Kulisa hor se ztratila. V úmorném odpoledním žáru se nepohnul ani lísteček. Je mně docela příjemně, vedro mě nezmáhá, vůbec se nepotím. Přicházím ke kostelu. Na velikém kříži nápis "azbukou", GOSPODIN x BOG NAŠ. Přelézám hřbitovní zeď a skr mříž nahlížím dovnitř. Přes celou chrámovou loď nádherný ikonostas. Tak, přešel jsi sedm hor a seš tam, kde lidé jinak myslí, jinak chápou, v zemi obrů a skalních skřítků, vody z mikve a podivuhodných žertů. Velký Lipník. Neomylně mířím k hospodě. Je poloplná. Usedám k volnému stolu a poručím si borovičku a něco k tomu. Mají jen jablečný džus. Do sklínky nalívám dvě třetiny džusu a třetinu borovičky. Fantastické pití. Dávám si další. Poslouchám venkovany. Půl z nich mluví polským nářečím, ostatní, většinou ti mladší, čistou slovenštinou. Přistěhovalci či děti odkojené televizí?

Z vesnice půldruhohodinové stoupání. Slunce mi nyní praží čelně na palici. Líje ze mě jak z koně. Dělam malé krůčky. Pořád. Vnímám jen puls srdce a hlučné výdechy pravidelně se nafukujícího měchu plic. Něco žbrblám. Nemám vůli zjistit o čem.

Konečně zpět na hřebenu. Po levici, tentokrát víc k jihu, vystupuje opět mohutné pohoří. Skalisté hory! Je konec srpna a mám nejvyšší čas, abych se dostal nahoru k průsmyku, než napadne první sníh. Tuhle zimu musím hodně nalovit, splatit dluhy za těch několik lahví kořalky, několik krabic cigár a něco k snědku během těch pár dnů dole a pak za zásoby na cestu. Pastí mám letos dost, se střelivem snad vystačím. Chm, bláznivě věří, že se vrátím? Chcípnu tady v horách a nedostanou ani peny.

Ulovil jsem něco k snědku, rozdělal oheň a najedl se. Nastal ve-

čer. Polena řezavěla. Snesla se noc a rozsvítily se hvězdy, které jsou jen zde na severu. Natahl jsem se vedle ohně a díval se na nebe. Sevřel jsem rty. Oči mi zvlhly. Snil jsem o překřížených stopách ve sněhu, o dívece zdupaných místech zápasů na život a smrt, o říji jeleňů, o krutém mrazu a hladovění, o jarním tání.

Navačer scházím s hor do údolí Červeného kláštera. Na prudkém svahu nad vesnicí potkávám dobytčí spřežení s obrovskou fúrou sena. Za vozem jdou dvě holky. Jedna je blondatá a druhá černovlasá a taky opálená, že jsem to ještě neviděl - podle rysů je to však běloška. Nachvilí intenzívně zatoužím po dívčí společnosti. Hospodář šlajfuje zadní kola silným řetězem a spřežení s vozem pomalu klouže do údolí. Má pozornost se obrací tam a bojím se, že to ty řetězy nevydrží. Nedovedu si ani představit, jak by to dopadlo. Spřežení se však dostává šťastně dolů, kde jsou kola odbržděna. Přidávám do kroku a za chvíli jsem u kláštera. Nápis na zdi hlásá - Škola v přírodě města Bratislavy. Vcházím do nádvoří. Část kláštera je přístupná, ale už je zavřeno. U hlavní brány je otevřená restaurace! Úlevou si oddechnu a jdu dovnitř. Nádherná hospůdka. Dosedám za stůl a čekám na obsluhu. Nic. Jdu k pípě a poručím si dvě piva a něco k jídlu. Je mi sděleno, že je to čtyřka bez obsluhy a že zde nevaří! Neuvěřitelné. Jásám a blahopřeji tomuto kraji. Čeští burani by z toho určitě udělali "stylovou" restauraci nejméně ve II. cenové skupině bez piva a s jídly okolo třiceti korun.

Čepují zde jako v celém kraji popradskou jedenáctku za 3.10 /ve trojce za 3.40/. Platím přesně šest dvacet a hostinská děkuje a mile se na mě usmívá! První pivo piju naráz, druhé už si vychutnávám. Poprad jedenáct není nejhorší. Potichu se směju se zetlelými kostmi mnichů. S povděkem vychutnávám náhodně nalezené zbytky řádu obecného. Najíst se jdu do zahradní resraurace v kempu. Lezu do hnusné žrádelny a vztek mě bere, zase jen knedlíky, se zelím či omáčkou. Rezignovaně si dávám zelo a jdu si k pípě pro pivo. Je tam několik kretenských Čechů a proklínám tohle plemeno. Těžké býtí patriotem. Ten přede mnou objednává tři piva. Slovák točí jako kdyby pivo v životě neviděl. Konečně mu je dává, když tu kumpáni od stolu volají na toho přede mnou, aby vzal ještě tři. Vztekle vrčím, že mi na stole stydne žrádlo. Omlouvá se a jedno mi dává. Procházím kempem a pokojný, bezstarostný život rodinek se mi líbí.

Od kláštera jdu směrem k vesnici. Připozdívá se a musím najít nějaké místo na nocleh. Ve vesnické hospodě si dávám jedno na stojáka. Sedí tam jen prér lidí. Tady na hranicích mluví všichni kupodivu čistou slovenštinou - samí pováleční přistěhovalci? Ptám se hostinského, kde má lidi. Mávne rukou, že na senách. Až koncem léta a hlavně v zimě mám narváno. Kupují dva lahváče.

Jdu kousek po silnici za ves a skrz houští se prodírám k řece.

Na břehu nalézám travnatý plácek se starým ohništěm. Rozbívám ležení. Jdu se ošplouchat do řeky a Dunajec, ledovcová řeka, je kupodivu teplý. Uléhám do spacáku a otevírám pivo. Na druhé straně řeky, několik metrů ode mne je Polsko! Dívám se na ten druhý břeh a připadá mi, jako kdybych byl taky břehem a břeh s břehem, země se zemí se bavily. Zdvíhám ruku a zdravím hrdé polské pány, dělníky z gdaňských loděnic. Pociťuji úctu k proužku země, který obepíná celou republiku, jak nás to za ty léta naučili. Hranice je pojem. Dřív nebo později počítám, že mě vyberou péesáci. Chvilí pozorují hvězdy a unaven usínám.
středa 8.7.

Ráno mě probouzí sluníčko. Koupu se nahatý v řece. Strážci hranic se neobjevili. Na pár kostkách lihu si ohřívám spišskou fazuľu s párkem. Jdu zpět ke klášteru a v muzeu si nechávám batoh. Chci si koupit jízdu na plť, ale je tam plno lidí. Jdu nádherným skalnatým údolím podél Dunajce. Zeleně průzračná voda se hemží dravými rybami. Žijí tu pstruzi, lipani, jilci a vysazené hlavatky. Koupu se v dravém proudu řeky.

Po poledni jsem opět v klášteře. Prohlídka zbytků. ORIGO ORDINIS CARTUSIENSIS je napsáno na zdi refektáře a zdá se mi, že chodbou opět šelestí bílé sutany řeholníků tohoto velmi přísného řádu. První klášter na Spiši, Sv. Jana na skále útočišti, založili kartuziáni r. 1299, druhý, v 1. pol. 14. věku, pak Červený klášter v Lechnici v Údolí sv. Antonína při Dunajci. R. 1700 sem přišli kamaldulští. Klášter získal mnoho výsad - soudní pravomoc, právo várečné, právo rybolovu na Dunajci a tím také významný obchod. Mniši se zde také zabývali bylinkářstvím, ranhojičstvím, alchymii a výrobou skla. V expozici krásné na dřevo malované obrazy mnicha s prutem lovícího ryby, mnicha studujícího v divoké krajině, mnicha, jenž podává chléb chudákovi. Před člověkem živě vystane obraz života v této odlehlé, divoké a čarokrásné krajině před několika staletími. Jaká ohromná síla duchovna se zde musela, zahrnujíc všechny jeho články, soustředit - od manuální práce s materiálem přes poznání bylin, života zvířat a přírodních zákonitostí, přes studium knih, přes poznání skrytého řádu věcí až k odříkání a rozjímání.

Zastavil jsem se u proskleného gotického okna vedoucího dolu do nějakého sálu. Uprostřed stál krásně potažený biliárový stůl a kolem něj postávalo či posedávalo na pohovkách několik lidíček v bílých košilích s červenými šátky místo zlatých škapulířů. Duchovní potomci řeholníků! Metr vysokí vladaři podivuhodné země. Úžasný pohled do termitího hradu. Pionýři mezi sebou o něčem diskutovali. Ten fantastický obraz se mi vryl do paměti.

Vyšel jsem na klášterní dvůr. Tam byly dva druhy. Jedni, v modrých košilích, hovořili slovensky, druzí, v bílých, rusky. Jejich velitel byl o hlavu vyšší. Chvilí jsem je pozoroval a pak jsem vlez do klášter-

ní hospody. Poloprázdno. Jen pár dělníků a lesáků. Když jsem kartou-
zy opouštěl, nesla se z kuchyně vůně pečeného masa a z konventu zněl
klavír doprovázený mnoha hlasy a tleskáním pionýrů - Kalinka, kalinka
maja. Že bych to, Magore, taky zažil?

Nasedl jsem do autobusu a asi po patnácti kilometrech nazdařbůh
vystoupil. Vesnice se jmenovala Hanušovce. Roubené chalupy s modře
natřenými trámy, umakartová hospoda. Dal jsem si dvě piva a vyrazil
po cestě dál. V mapě jsem našel v lesích nad Jezerskem jezírko. Jezer-
sko. Krásná hospůdka spojená s krámem. Několik boroviček. Už se stmí-
valo, když jsem vyrazil nahoru. Doslova jsem běžel. Po půlhodině se
cesta ztratila. Ještě chvíli jsem se prodíral houštím a pak jsem to
vzdal, přenocuji na místě. Najednou se napravo pode mnou něcomzate-
mnělo. Podíval jsem se pozorněji a nemohlo být pochyb, voda. Rychle
jsem se prodíral dolů. Na břehu jsem se zastavil uleknut podivným ti-
chem. Nehnuté vody černo zeleného jezera a kolem neprostupný kruh jak
svíce stojících vysokých smrků. Zrak dopadnuvší na hladinu se uhranut
propadal vodami stále hlouběji a hlouběji. S přemáháním jsem se odvrá-
til. Opatrně jsem jezero obcházel více chvílemi na kořání mohutných
stromů těsně nad vodní hladinou. Na protějším břehu jsem našel místo
k ulehnutí. Rozběhl jsem se po lese nasbírat co nejvíce klacků než se
úplně setmí. Rozdělal jsem oheň. Jeho záře se rozběhla po vodní hladí-
ně a matně ozářila kmeny stromů kolem vody. Hej, ty tam, pojd', pojd'
zavábil mě hlas a já jsem jak šílený omámen vstal, svlékl se a vstou-
pil do vody, odrazil se a začal plavat. Sevřel mě tak nesmírný chlad,
že se mně snad zastavilo srdce a pohyb paží a nohou okamžik od okamži-
ku tuhnul. V tu chvíli jsem si opravdu myslel, že se už na břeh nedo-
stanu. S vynaložením posledních sil jsem udělal pár posledních temp.
Dva metry od břehu jsem se potopil. Nohami jsem se odrazil od příkře
klesajícího dna, zachytil jsem se velikého balvanu uš břehu a pomalu
se vytáhl ven. Nemohl jsem popadnout dech. Rychle jsem na oheň přiho-
dil náruč chrastí a v mžiku vyšlehl vysoký plamen. Natočil jsem se
k němu. Tam ve vodě jsem hmatatelně cítil jak po mně sáhla. Uvařil
jsem si čaj a lehl si do spacáku. Oheň pomalu dohasínal a já vycítil,
že se kolem něco pohybuje. Za chvíli jsem uslyšel zcela zřetelný
praskot větviček doprovázený psím oddychováním. A hned na to z druhé
strany. Těch bestii muselo být několik. Nevěděl jsem, co dělat. Nechat
se ve spaní zakousnout, nebo se s hořící větví rozběhnout po lese,
a to jsem věděl, že bych jistě^{už}žešílel padaje přes kořeny, šlehán vět-
vemi a tisíckrát vysmíván. Rozhodl jsem se usnout utěšuje se, že se
mně jako občanu Československé socialistické republiky nic nestane.
Člověk by chtěl zešílet, ale jakmile má k tomu blízko, chce zůstat
jednou nohou na zemi, aby mohl pozorovat tu krásu. Ale to není možné,
buď šílenost a nebo si zůstaň na zemi, a tak zbývá jen nepříjemný po-

cít nedokonalesti. Poďařilo se mi usnout a samozřejmě se mně zdály tíživé sny.*

Noční démoni byli ráno pryč, ale pořád to ještě nebyl pravý den. Bylo to opravdu tajemné místo. Rozdělal jsem oheň a šel se vykoupat. Po zkušenostech ze včerejška ale jen u břehu. Na ohni jsem ohřál konzervu a v batohu jsem měl ještě jedno pivo. Chvilí jsem trávil. Pak jsem si zapálil doštník a šel se projet na voru, který byl hned vedle povytažený na břeh. S cigárem v hubě jsem bídlem pádloval po jezeře. Tak fantastický svět jsem ještě neviděl. Jezero mohlo mít dobrých dvanáct metrů hloubky a bylo vidět na dno, po kterém ležely obrevské kmeny padlých stromů, jejichž kůra byla opadaná a bílé dřevo podivně svítilo. Větve byly pravidelně ohnuté a vypadaly jako žebra koster nějakých pravěkých živočichů. Pohřebiště s desítkami obrevských trilobitů. Rozčeřená hladina oživovala ty po staletí spící obludy. Brázdil jsem vodu sem tam, chrchlal a plival sliny jako staříčkový vltavský parník. Pak jsem ji uviděl. Stála na břehu u mých šatů. Byla nahá a její nahatost stupňovala pocit hnusu i zmámenosti a přitažlivosti. Hlavu měla kulatou a malou jako portrét šlechtičny od Cranacha, ale bez masa, potaženou jen pergamenem kůže pokrytým tajemnými klikyháky jemných žilek s několika přilepenými pramínky vlasů. Na žlutě seschlou kůži staženém žebroví jí visely malinké prsy a v zkestatělými stehny zvětšeném ohanbí jí trčel žlutohnědě slepený chomáček chlupů. Jak se ve stoupajícím slunci vytrácela, z jejích neočí vytékaly slzy. Slunce se vyšvihlo nad stromy a tak, kde jsem zůstal, byl jen smutek a tíseň, to bylo naposled, už nikdy se z toho nedostaneš. Sbalil jsem věci, vzal odpačky a uhasil oheň.

Stoupal jsem na vrchol a všeho už jsem měl dost, jen rychle domů. Opět se cesta ztratila. Bylo šílené veďre a hovada veliká jako palec mě žrala přímo děsivě. Konečně jsem se doškrábal na hřeben. Obešel jsem neprestupný les a úplně jsem se přikrčil, jak se najednou přede mnou vynořila obrevská hraďba hor. Tatry byly na dosah ruky, přes jedno údolí. Připomínaly meřskou vlnu, která smete celý svět. Byl to nádherný pohled. Přeběh jsem po hřebenu až na Maguru a odtud se spustil do údolí Ždiaru. Byl jsem ještě asi kilometr na vesnicích, když jsem uslyšel vzdálené zvonění. Bylo pravé poledne. Boží hlas se přeléval údolím, skřeti v černotě hor cenili zuby a já jsem klepýtal jak nejrychleji jsem mohl pryč. Sral jsem už na všechno. To pitomé, nezášivné trmácení a vždy, ty zbabělče, duše malá, bylo mi do breku, ale snad, jak pták z popela zrozený, z prázdnoty a nicoty, vyskočila jiskřička naděje, snad přece jen, začal jsem se těšit na příští, tak vskutku, a měl jsem radost ze své pitomosti.

28.7. 1987